

prima instanță: N. Mămăligă

dosarul nr. 3ra-262/17

(Judecătoria Centru mun. Chișinău)

instanța de apel: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

(Curtea de Apel Chișinău)

DECIZIE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al

Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Ala Cobăneanu, Tamara Chișca-Doneva,

Maria Ghervas, Iurie Bejenaru,

examinând recursurile declarate de Bulgar Grigore și Savciuc Alexandru, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bulgar Grigore și Savciuc Alexandru împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient principal Centrul Național Anticorupție, cu privire la anularea ordinului de sancționare disciplinară, restabilirea în funcție, încasarea salariului mediu pentru perioada absenței forțate de la serviciu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată și la acțiunea intervenientului principal Centrul Național Anticorupție împotriva lui Bulgar Grigore cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, prin care au fost admise apelurile declarate de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și de Centrul Național Anticorupție, casată hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 25 martie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La data de 11 iunie 2015 Bulgar Grigore și Savciuc Alexandru au depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției (IGP) al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, concretizând ulterior cerințele, solicitând anularea ordinului nr.333 din 21 mai 2015, prin care au fost sancționați disciplinar cu concediere din Poliție, restabilirea în funcțiile deținute, încasarea salariului mediu pentru perioada absenței forțate de la serviciu, repararea prejudiciului moral în mărime de a cîte trei salarii și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că ambii activează în cadrul INP al IGP al MAI , Bulgar Grigore - plutonier major de poliție, iar Savciuc Alexandru - plutonier adjutant de poliție.

Prin ordinul IGP nr.333 din 21 mai 2015 ambii au fost sancționați disciplinar cu concediere.

Conform ordinului contestat, la data de 23 aprilie 2015, Direcția inspectare efectiv a IGP a inițiat ancheta de serviciu în temeiul raportului Centrului Național Anticorupție, potrivit căruia în perioada 23 octombrie 2014 - 08 aprilie 2015, în baza Legii nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale, a fost verificat modul de respectare de către agenții publici a obligațiilor și atribuțiilor de serviciu, precum și a regulilor de conduită. Astfel, s-au stabilit încălcări în acțiunile plutonierului major de poliție Bulgar Grigore și plutonierului adjutant de poliție Savciuc Alexandru.

În vederea constatării identității angajaților Poliției, din imaginile video prezentate de Centrul Național Anticorupție la 11 mai 2015 , în privința lui Bulgar Grigore și la 13 mai 2015, în privința lui Savciuc Alexandru, au fost întocmite procese-verbale de identificare.

În cadrul anchetei de serviciu s-a stabilit că la data de 10 martie 2015, conform graficului de serviciu aprobat de către conducerea INP al IGP, inspectorul inferior patrulare al Plutonului Anenii Noi, Bender, al Batalionului nr. 3 al Brigăzii de Patrulare al INP al IGP, plutonier adjutant de poliție Savciuc Alexandru și inspectorul inferior patrulare al Plutonului Anenii Noi, Bender, al Batalionului nr. 3 al Brigăzii de Patrulare al INP al IGP, plutonier major de poliție Bulgar Grigore, aflându-se în exercițiul funcției pe traseu, în orașul Anenii Noi, cu autopatrula MAI 9740, în urma constatării depășirii limitei de viteză, au stopat unitatea de transport condusă de către testorul de integritate. Potrivit imaginilor video, Bulgar Grigore a comunicat testorului de integritate că acesta a încălcat viteza admisibilă și urmează a fi întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 236 Cod contravențional, cu aplicarea a 4 puncte de penalizare. În cadrul discuțiilor purtate între reclamant și testor, aceștia au convenit că contra sumei de 100 lei, nu va fi întocmit în privința ultimului proces-verbal cu privire la contravenție, pentru încălcarea menționată. Astfel, Bulgar Grigore, folosindu-se de situația de serviciu, a primit de la testor suma de 100 lei, restituindu-i documentele prezentate și permițându-i să plece, fără ca să întreprindă măsuri de constatare și respectiv documentare a contravenției depistate. La situația descrisă a asistat și Savciuc Alexandru, care, cunoscând despre existența elementelor contravenționale în acțiunile testorului, a tăinuit conștient acest fapt și nu a procedat conform legii în vederea înregistrării și constatării contravenției.

Menționează reclamanții că conform anchetei de serviciu, ei au încălcat cerințele art. 26 alin. (1) lit. b) și c) și art. 28 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, care stabilește că polițistul este obligat să se conducă, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, de legislație, asigurând îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața poliției, să execute la timp și întocmai atribuțiile conform funcției deținute.

Consideră reclamanții că ordinul de sancționare disciplinară nr. 333 din 21.05.2015 este ilegal, deoarece este bazat pe raportul Centrului Național Anticorupție care este rezultatul unui act de provocare, iar ancheta de serviciu poartă un caracter arbitrar. Or, nu există nici o înregistrare audio-video, prin care Bulgar Grigore ar fi săvârșit un act de corupție sau un fapt de comportament corupțional, însă provocarea agenților constatori de către conducătorul auto s-a manifestat prin faptul că, testorul observând agenții de reglare a circulației, în mod intenționat au accelerat viteza de circulație a autovehiculului, iar după stoparea acestuia imediat a început să propună mijloace bănești.

La solicitarea actelor, testorul a prezentat actele care s-au dovedit a fi în ordine, însă neîntocmirea procesului verbal cu privire la contravenție pentru încălcarea comisă nu înseamnă că agentul constator a solicitat și a recepționat careva sume bănești pentru neîndeplinirea atribuțiilor de serviciu, or, neîntocmirea procesului verbal cu privire la contravenție s-a datorat faptului, că mijlocul de înregistrare a depășirii limitei de viteză s-a defectat, fiind imposibilă fixarea contravenției administrative, din care considerent testorului i-a fost permisă continuarea deplasării, iar abia după remedierea defecțiunilor aparatului de fixare a vitezei mijlocului de transport, a fost posibilă îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Menționează reclamanții că careva acțiuni compromițătoare din partea lor cu privire la încălcarea Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, nu au fost constatate, iar presupusa încălcare pentru care au fost sancționați prin ordinul contestat nu este demonstrată prin probe concludente și pertinente.

La data de 15 iulie 2015 Centrul Național Anticorupție a depus cerere de intervenire în proces în calitate de intervenient principal, solicitând încasarea de la Bulgar Grigore în beneficiul său a sumei de 100 lei, transmiși în cadrul testului de integritate profesională.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 19 august 2015 cererea Centrului Național Anticorupție de intervenire în proces în calitate de intervenient principal a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015 a fost admis recursul declarat de Centrul Național Anticorupție, cu admiterea cererii Centrului

Național Anticorupție de intervenire în proces în calitate de intervenient principal, cu remiterea pricinii spre judecare în fond în aceeași instanță.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 25 martie 2016 acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă anularea ordinului nr. 333 ef din 21 mai 2015, restabilirea reclamanților în funcție, obligarea IGP-ului de a calcula și achita reclamanților salariul pentru absența forțată de la serviciu pe perioada 21 mai 2015 – 25 martie 2016 inclusiv, precum și achitarea către fiecare reclamant a unui salariu mediu lunar în calitate de prejudiciu moral și compensarea de la IGP a cheltuielilor de judecată suportate pentru asistența în beneficiul fiecărui reclamant, câte 3 000 lei, în rest acțiunea a fost respinsă. Cererea înaintată de CNA a fost respinsă.

Împotriva hotărârii instanței de fond, la data de 25 martie 2016, a depus apel Inspectoratul General al Poliției, iar la 30 martie 2016 a depus apel Centrul Național Anticorupție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016 au fost admise apelurile declarate de Inspectoratul General al Poliției al MAI și Centrul Național Anticorupție, casată hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 25 martie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea lui Bulgar Grigore și Savciuc Alexandru a fost respinsă integral ca neîntemeiată. S-a încasat în mod solidar de la Bulgar Grigore și Savciuc Alexandru în beneficiul Centrului Național Anticorupție suma de 100 lei cu titlu de mijloace bănești transmise reclamanților în cadrul testului de integritate profesională.

Instanța de apel a stabilit că prin probele administrate este confirmată abaterea disciplinară comisă de reclamanți, iar ordinul Inspectoratului General al Poliției (IGP) a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr.333 ef din 21 mai 2015, prin care reclamanții au fost sancționați disciplinar cu concediere din Poliție pentru această abatere este legal și întemeiat, instanța negăsind nici unul din temeiurile prevăzute de art.26(l) din Legea contenciosului administrativ care ar impune ilegalitatea și anularea lui. Pretențiile invocate de reclamanți în acest sens Colegiul le-a considerat neîntemeiate.

În acest sens, instanța de apel nu a apreciat ca fiind veridice declarațiile reclamanților puse la baza neîntocmirii procesului-verbal în privința testatorului, precum că „Iska Video” s-a defectat și informația care demonstrează depășirea de către testor a limitei de viteză nu s-a păstrat, deoarece, potrivit pct.8.9.4 din Instrucțiunea de exploatare a aparatului de măsurat viteza „Iskra Video”, instalat în automobilele de serviciu a Inspectoratului Național de Patrulare, în cazul trecerii la regimul „Măsurare”, după ce memoria aparatului este plină, înregistrarea imaginilor noi duce la ștergerea primelor cadre, în memoria operativă fiind păstrate ultimele 64 de cadre. Astfel, reieșind din parametrii tehnic ai aparatului „Iskra Video”, cazul de depășire de către testor a limitei de viteză a fost distrus din memoria aparatului.

Reclamanții insistă că despre defectarea aparatului „Iskra Video” au raportat persoanei responsabile, însă aceste afirmații sunt dezmințite prin scrisoarea INP al IGP din 16 septembrie 2015, în care se menționează că reclamanții-intimații au raportat comandantului de grupă al Plutonului Anenii Noi, Bender al Brigăzii de patrulare a INP al IGP, locotenent-major de poliție Vădim Bădărău. Imediat, în aceeași zi, s-au deplasat cu persoana respectivă la IP Anenii Noi unde au transferat pozele din memoria aparatului în calculatorul de serviciu, după care reclamanții s-au deplasat pentru a continua serviciul, cu dispozitivul „Iskra Video” în stare funcțională.

Astfel, instanța de apel a considerat întemeiată cererea Centrului Național Anticorupție privind încasarea de la reclamanți a sumei a de 100 lei, cu titlu de mijloace bănești transmise reclamanților în cadrul testului de integritate profesională.

La 16 ianuarie 2017 Bulgar Grigore a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat depășirea de către instanța de apel a limitei judecării cauzei. Astfel, Curtea de Apel Chișinău examinând cererile de apel depuse, a decis de a admite apelurile declarate în volum deplin cu casarea actului judecătoresc emis de către instanța de fond, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată de către reclamanți a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cu încasarea în mod solidar din partea lui Grigore Bulgar și Alexandru Savciuc a sumei de 100 lei, cu toate că CNA a solicitat încasarea sumei date doar de la Bulgar Grigore.

La fel, susține că instanța de apel își întemeiază concluziile sale pe constatările efectuate de către CNA și anume înregistrările video ascunse, înregistrări care nu se regăsesc la materialele cauzei civile, nefiind solicitată anexarea acestora de către CNA, și nici anexarea lor de către instanța de judecată din oficiu nu a fost efectuată, astfel instanța de apel și-a întemeiat poziția pe probe care nu sunt la dosar și care nu pot fi puse la baza hotărârii instanței de judecată.

În acest caz, instanța de apel a încălcat prevederile procesuale prevăzute în codul de procedură civilă ce se referă la probe și probațiune.

Referitor la concluzia instanței de apel, precum că dînsul și testatorul au convenit ca contra sumei de 100 lei să nu fie întocmit procesu-verbal, recurentul remarcă că concluzia instanței de apel privind admiterea cererii și dispunerea încasării sumei este neîntemeiată, la baza ei nefiind pusă nici o probă nici de către intimat nici de către instanță, sau instanța nu indică care probă confirmă acest fapt și nu indică dacă a avut loc această convenire și dacă a fost realizată.

La fel, instanța de apel în mod incorect a dat apreciere circumstanțelor de fapt și mai ales probelor care adevăresc imposibilitatea documentării contravenției administrative, sau instanța de apel a rupt din contextul punctului 8.9.4 al instrucțiunii „Iskra Video” o ultimă frază fără a da apreciere textului în întregime.

Instanța de apel a încurcat procedura de măsurare cu procedura de înregistrare/salvare a pozelor și anume pozele/ cadrele din rubrica măsurare pot fi vizualizate doar în memoria operativă a aparatului din care se extrag două poze/ cadre care confirmă contravenția, iar la ulterioara măsurare cadrele din memoria operativă a aparatului odată cu o nouă măsurare cadrele precedente se șterg automat.

Susțin că instanța de apel incorect au ajuns la concluzia că pozele/cadrele din memoria operativă a aparatului de măsurat viteza în număr de 64 de cadre sunt aceleași poze care se salvează pe cardul de memorie și care servesc drept probă la constatarea contravenției de depășire a limitei de viteză.

În opinia recurentului, instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și anume Regulamentul privind modul de utilizare a sistemului video de supraveghere și GPS monitoring, care prevede că este interzisă exploatarea acesteia fără ca aceasta să fie în funcțiune. Însă un asemenea sistem nu era instalat la mijlocul de transport de serviciu în acea perioadă. Contravenția a fost depistată cu aparatul de măsurat viteza „Iskra Video” și nu cu sistemul video de supraveghere și GPS monitoring.

La fel, invocă încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel. În acest sens, menționează că conform procesului-verbal al ședinței de judecată, decizia pe marginea cauzei date a fost pronunțată la data de 25 octombrie 2016, fiind explicat totodată modul și termenul de atac, pe când decizia Curții de Apel este datată cu 01 noiembrie 2016.

La data de 18 ianuarie 2017 Savciuc Alexandru și Bulgar Grigore au depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe sau remiterea pricinii spre rejudecare în instanță de apel.

În motivarea recursului s-a invocat depășirea limitelor judecării pricinii de către instanța de apel, prin faptul încasării în mod solidar a sumei de 100 lei în beneficiul Centrului Național Anticorupție.

La fel, s-a invocat aplicarea eronată a Regulamentului privind modul de utilizare a sistemului video de supraveghere și GPS monitoring. Asemenea sistem de supraveghere autoturismul de serviciu al lor nu a fost dotat.

În opinia recurentului ancheta de serviciu a fost efectuată cu încălcări, iar la emiterea ordinului de concediere, actele legislative la care face referire pîrîtul nu definesc semnele distinctive ale abaterii disciplinare grave și nici pîrîtul nu dă o

încadrare a presupuselor acțiuni ale reclamanților ca fiind o abatere disciplinară gravă.

Menționează recurenții că conform pct. 83 al Statutului disciplinar al polițistului nr. 502 din 09.07.2013, concedierea din cadrul Poliției este o măsură disciplinară extremă și se aplică pentru încălcări sistematice a disciplinei de serviciu sau pentru comiterea unei abateri disciplinare grave.

Astfel, angajatorul fără a verifica minuțios și obiectiv presupusele circumstanțe ale cauzei, fără a respecta drepturile lor la muncă, a decis la îndemnul unei terțe persoane de a aplica față de ei cea mai extremă măsură disciplinară sub formă de concediere, cu toate că din materialele dosarului și anume din caracteristicile prezentate este evident că dînșii s-au manifestat ca colaboratori bine pregătiți, bucurându-se de o bună reputație în rîndul angajaților.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs denotă că Curtea de Apel Chișinău a expedit în adresa recurenților copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia, din care considerente recursurile declarate se consideră a fi depus în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi admise cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanță de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Studiind materialele dosarului, instanța de recurs constată la examinarea pricinii în apel, de către Curtea de Apel Chișinău au fost încălcate normele de drept procedural.

În acest sens instanța de recurs remarcă următoarele.

În conformitate cu art. 273 CPC, pentru fiecare ședință de judecată în primă instanță și în instanță de apel, precum și pentru fiecare act de procedură îndeplinit în afara ședinței (audierea martorului la locul aflării lui, cercetarea înscrisurilor și altor probe materiale la locul de aflare sau păstrare etc.), se întocmește proces-verbal.

În conformitate cu art. 236 CPC, după încheierea susținerilor orale, completul de judecată se retrage pentru deliberare. În urma deliberării, președintele ședinței sau unul dintre judecători pronunță dispozitivul hotărîrii și le explică participanților

la proces procedura și termenul de atac al hotărîrii. Dispozitivul hotărîrii trebuie să fie semnat de toți judecătorii din completul de judecată și anexat la dosar.

(3) După pronunțarea dispozitivului hotărîrii, președintele ședinței de judecată declară ședința închisă.

Conform materialelor dosarului se atestă că decizia instanței de apel a fost pronunțată la data de 01 noiembrie 2016, în componența: Nina Cernat, Lidia Bulgac, Anatol Pahopol, despre acest fapt fiind consemnat în procesul-verbal din data de 01 noiembrie 2016 (f. d. 83). Conform acestui proces-verbal, instanța în temeiul art. 389 CPC s-a retras în camera de deliberare, s-a pronunțat dispozitivul, cu explicarea procedurii, modului și termenul căii de atac. Ședința a fost declarată închisă.

Totodată, conform procesului-verbal anterior, din 25 octombrie 2016, se atestă că decizia pe marginea cauzei date a fost pronunțată la data de 25 octombrie 2016, instanța retrăgîndu-se în camera de deliberare, fiind totodată explicat modul și termenul de atac (f.d. 81), la materialele dosarului lipsind decizia pronunțată la data de 25 octombrie 2016.

Astfel, se creează situația în care instanța de apel pe data de 25 octombrie 2016 și repetat pe data de 01 noiembrie 2016 pronunță dispozitivul deciziei, creîndu-se starea de confuz și incertitudine referitor la data pronunțării deciziei.

Mai mult ca atît, procesul-verbal din 01 noiembrie 2016 este semnat de judecătorul Nina Cernat, care nu se regăsește în completul de judecată indicat în acest proces-verbal – Lidia Bulgac, Ludmila Popov, Anatol Pahopol (f.d. 83).

Prin urmare, în situația în care datele indicate în procesele-verbale ale ședințelor de judecată și în decizia adoptată sunt contradictorii, se constată încălcarea normelor de drept procedural, fapt ce impune casarea acesteia.

În circumstanțele menționate și avînd în vedere faptul că s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural și deoarece eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău și de a restitui pricina spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. art. 444, 445 alin. (1) lit. c), 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de Bulgar Grigore și Savciuc Alexandru.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bulgar Grigore și Savciuc

Alexandru împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient principal Centrul Național Anticorupție, cu privire la anularea ordinului de sancționare disciplinară, restabilirea în funcție, încasarea salariului mediu pentru perioada absenței forțate de la serviciu, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată și la acțiunea intervenientului principal Centrul Național Anticorupție împotriva lui Bulgar Grigore cu privire la încasarea sumei, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Ala Cobăneanu

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru